Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 81 JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 30, 1996 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 30-го КВІТНЯ 1996 р. Ч. 81. РІК CIII

ЧОРНОБИЛЬ З'ЇДАЄ БІЛЯ ОДНІЄЇ ВОСЬМОЇ БЮДЖЕТУ

Київ (УНІАР). — Переживаючи економічну кризу, Україна мусить виділяти біля 12 відсотків бюджету на ліквідацію наслідків чорнобильської катастрофи, сказав Президент Леонід Кучма виступаючи 25-го квітня на телемарафоні „Дзвони Чорнобиля".

„Лише за останні чотири роки на це витрачено понад 3 бл. дол, що у п'ять разів більше ніж на освіту, охорону здоров'я, культуру разом узятих, — сказав Л. Кучма. — Для України це непоси-льний удар".

Він зазначив, що невідомо, „скільки ще має нести цей хрест наш багатостраждальний народ". Президент наголосив, що планетарний маштаб катастрофи вимагає належної уваги, допомоги і участи в її подоланні усієї світової спільноти.

„Адже йдеться не лише про нашу долю, а й про майбутнє людства", — сказав він.

Президент зупинився на результатах зустрічі „великої сімки" в Москві 20-го квітня. За його словами, ці країни виділять для розв'язання чорнобильських проблем понад 3 блн. дол. Крім того, передбачається, що буде прийнято рішення про фінансування „великою сімкою" і Европейською спільнотою будівництва нового саркофагу. Це стало можливим, за словами Президента, завдяки тому, що політичний курс української держави дозволяє істотно знизити ядерне навантаження на планеті. Також, сказав він, саме чорнобильська катастрофа зробила світ близьким та чутливим до біди конкретних народів України.

„Отже ми вступаємо в такий стан розвитку, коли взаємопідтримка і взаємодопомога, об'єднання зусиль, спільна мудрість народів слугуватиме надійною запорукою того, що нинішні і прийдешні покоління не зазнають подібного нещастя", — сказав Президент.

ВІДЛУННЯ ЧОРНОБИЛЯ

Ця картина повторювалась в багатьох місцевостях України в минулу п'ятницю, як теж в суботу і неділю під час жалібних відзначень 10-их роковин найбільшої в історії людства нуклеарної катастрофи в Чорнобилі. Цей хлопчик вшановує пам'ять одної із жертв Чорнобиля на київському кладовищі. Українські громади на Заході також відзначили цю трагічну річницю спільними молитвами і жалобними зібраннями.

Партія Ш. Переза передбачує існування палестинської держави

Єрусалим. — На своїй конференції в Тель Авіві у четвер, 25-го квітня, Робітнича партія Ізраїля, у плянах своєї передвиборчої кампанії вирішила включити можливість створення окремої палестинської держави. Це рішення відразу гостро скритикувала опозиційна, партія Лікуд.

Зміна настанови партії прем'єр-міністра Шимона Переза випала зразу після того, як Палестинська національна рада вирішила зі свго статуту викинути точку про боротьбу за цілковите знищення Ізраїля та, на думку багатьох, буде одним із можливих атутів для Ш. Переза у призначених на 4-го травня мирних переговорах.

У згаданих переговорах будуть вирішуватися також такі спірні питання, як кордони, майбутність Єрусалиму, жидівських поселень і палестинських втікачів.

Незважаючи на те, що прем'єр-міністер Ш. Перез підкреслив, що будь-які конкретні рішення з палестинцями чи Сирією будуть зроблені на підставі всенародного референдуму, то партія Лікуд звинуватила його партію у запроданстві.

Відбулася зустріч президентів ЗСА і Ливану

Вашінгтон. — Президент З'єднаних Стейтів Америки Билл Клінтон прийняв у Білому Домі президента Ливану Ільяса Граві. Темою їхньої розмови були останні події на півдні цієї арабської країни, а також зусилля Вашінгтону, спрямовані на припинення збройного конфлікту між бойовиками проіранської шіїтської екстремістичної організації Гезболла та ізраїльською армією.

(Закінчення на стор. 3)

В ЛИВАНІ ЗАМИРЕННЯ ТРИВАЄ

Єрусалим, Ізраїль. — В суботу, 27-го квітня, при активному посередництві З'єднаних Стейтів Америки, Ізраїль, Сирія та Ливан погодилися на 16 днів припинити бойові дії.

На цей раз, на відміну від усних домовлень 1993 року, зобов'язання сторін зафіксовано письмово. Угода полягає в чотирьох головних точках:

• Озброєні групи в Ливані припиняють обстріл Ізраїля ракетами з „Катюш", а також з будь-якої іншої зброї.

• Ізраїль і його союзники відмовляються від застосування будь-якої зброї проти мирного населення і цивільних об'єктів у Ливані.

• Обидві сторони окремо гарантують, що населених пунктів, промислових підприємств і електростанцій не буде використовуватися як військові укріплення.

• Не порушуючи даної угоди, кожна зі сторін зберігає за собою право на необхідну самооборо-ну.

Здійснення умов цієї угоди контролює спеціяльна група, до складу якої входять представники ЗСА, Франції, Сирії, Ливану та Ізраїля.

Агентство Ройтерс повідомило, що в неділю, 28-го квітня, тобто вже після підписання згаданої угоди, на летовищі ливанського міста Дамаск приземлилося п'ять транспортних літаків „Боїнг-747", які привезли з Ірану ракетні комплекси, гранатомети, іншу зброю та набої до неї. Ізраїльські спостерігачі стверджують, що цей вантаж призначений для проіранської екстремістичної групи Гезболла.

Представники правої опозиції в Ізраїлі піддають гострій критиці досягнуту угоду і політику ізраїльського уряду. Лідер бльоку Лікуд Беніямін Натаніягу стверджує, що каральна збройна операція Ізраїля не досягнула мети, оскільки Гезболла зберегла всі свої військові структури.

Японці висловили співчуття

Київ (Р. Р.). — У четвер, 25-го квітня, на адресу Міністерства Закордонних Справ України надійшов лист від міністерства закордонних справ Японії.

У листі, у зв'язку з 10-річчям катастрофи на ЧАЕС, народові України висловлено щире співчуття. Автори листа пишуть, що всі учасники московської зустрічі „великої сімки" 19-20-го квітня одноголосно вирішили спільно працювати для попередження в майбутньому подібних катастроф.

Японія, котра свого часу пережила ядерне бомбардування, глибоко розуміє скільки горя і втрат принесла ця катастрофа. Тому, спільно з іншими країнами „великої сімки" вона передала для України велику партію ліків для хворих на різні променеві недуги. Японія допомагатиме Україні і в майбутньому запевнив у своєму листі міністер закордонних справ Юкічіко Океда.

Відкрито лікарню для хворих дітей

Боярка, Київська обл. — Тут відкрито комплекс обласної дитячої лікарні з 12-ох окремих об'єктів.

Лікарню обладнено найновішими діягностичними інструментами. На її відкритті прем'єр-міністер України Євген Марчук зазначив, що Уряд фінансуватиме лікувальні програми і після відзначення 10-ої річниці чорнобильської катастрофи, бо тільки на Київщині понад 150,000 дітей ще й досі живуть у небезпечних для життя місцевостях.

Виступом Л. Кучми парлямент Ради Европи задоволений

Київ (Р. Р.). — Тут 25-го квітня в газеті „Київські Відомості" надруковано коментар щодо реакції Парляментарної асамблеї Ради Европи на доповідь Президента України Леоніда Кучми у Страсбурзі.

Як пише кореспондент Тетяна Силіна, напередодні пленарного засідання ПАРЕ, дехто передбачав, що Президентові України прийдеться важко, оскільки в Палаці Европи люблять ставити гострі запитання.

Однак, пише кореспондентка, доповідь Л. Кучми всім сподобалась і на запитання, яких було понад 20, він відповідав упевнено, на несподівані питання, Президент відповідав коротко. Більшість питань стосувалися не реформ і конституції України, а відносин між Україною і Росією.

За словами Л. Кучми, Україна прагне співпрацювати з Росією, але вона проти створення наддержавних структур. Широкомаштабний договір між Україною і Росією не підписано тому, що Україна не погоджується віддати Севастопіль під базу Російської Чорноморської фльоти. Однак, Л. Кучма вірить, що рішення цього питання буде знайдено.

На закид, що Україна не виконує обіцянки закрити Чорнобильську АЕС, Президент відповів: „Ми

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

ВІДКРИТО ЗАЛЮ "УКРАЇНЦІ У СВІТІ"

ОДЕСА. — В науковій бібліотеці ім. М. Ґорького відкрито залю „Українці у світі". У церемонії відкриття взяв участь радник з етнічних справ уряду Південного Велсу, Австралія, Володимир Мотика. Він зазначив, що спільний проєкт, який допоможе громадянам ознайомитися з виданнями українських письменників, істориків і австралійських науковців.

ЗЕЛЕНІТИМЕ АЛЕЯ ПАМ'ЯТІ

ЧЕРНІВЦІ. — Тут громадські екологічні організації „Зелений світ Буковини" та буковинська філія Національного екологічного центру вирішили встановити в одному з парків пам'ятний знак жертвам Чорнобиля і посадити 300 дерев в Алеї пам'яті.

У ЛЬВОВІ БУДЕ ВУЛИЦЯ ДУДАЄВА

Львів. — Одна з вулиць міста тепер буде називатися на честь лідера чеченців Джохара Дудаєва, який загинув 22-го квітня, згідно з повідомленням Ройтерс. Депутат міської ради Степан Кузів сказав, що рада одноголосно ухвалила пропозицію УНА-УНСО перейменувати вулицю Лермонтова на вулицю Дудаєва, „людини, яка боролася з російським імперіялізмом". М. Лермонтов, російський поет XIX століття, загинув у дуелі на північному Кавказі, якраз там, де російські війська намагаються придушити тепер збройну боротьбу чеченців.

ЗАРОБІТНА ПЛАТНЯ У БЕРЕЗНІ

КИЇВ. — В той час, як інфляція за перший квартал цього року зросла на 21 відсоток, заробітна платня збільшилася лише на 12.9 відсотка. У березні місячна платня населення, крім працівників малих підприємств і колгоспів, становила в середньому 12 млн. 932,000 карбованців (біля 68 дол.). Найвищою вона була у працівників атомних електростанцій — понад 36 млн. карбованців (біля 190 дол). Найнижчою — у працівників громадського харчування і побутового обслуговування — менше 6 млн. карбованців (біля 31 дол.).

Г. ВОРСІНОВ ЗУСТРІВСЯ З АМБАСАДОРОМ НІМЕЧЧИНИ

КИЇВ. — Генеральний прокурор України Григорій Ворсінов зустрівся з амбасадором Німеччини Е. Гайкеном. Під час зустрічі обговорено питання правної допомоги Україні з боку країн-членів Ради Европи. Сторони відзначили її суттєве пожвавлення з часу вступу України до цієї міжнародної організації. Прокурор порушив питання затримки з розслідуванням карної справи, порушеної щодо керівництва концерну „Бласко". З цього питання німецька сторона довго не відповідає, тому генеральний прокурор просив вжити додаткових заходів для розслідування цієї та інших карних справ.

СТВОРЕНО КОМІТЕТ ПІДТРИМКИ КОНСТИТУЦІЇ

ЛЬВІВ. — Тут з ініціятиви львівського відділу НРУ створено громадський комітет підтримки нової конституції України. Серед організаторів є комітет обласної Спілки Письменників України, Товариство „Просвіта", бльок національно-демократичних сил Львівщини. Комітет пропагуватиме за конституцію і збиратиме підписи на його підтримку. Паралельно іде збір підписів за заборону Компартії України та за проведення міжнародного суду над нею.

Що таке справжня Петриківка?

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Мушу признатися, що мої інформації про Петриківку, як колиску українського живопису, були доволі скупі і я щаслива, що зовсім несподівано дістала можливість і джерело таких цікавих і вичерпних пояснень в особах Андрія Пікуша і „нашої" Слави Ґеруляк, яка є справжнім клубком знання народного мистецтва і древніх його зародків. До того вони обоє ентузіясти нашого народного українського мистецтва, як рідко трапляється, і залишилося лише уважно слухати та записувати їхні пояснення і дискусії.

С. Ґеруляк (зліва) і А.Пікуш в редакції „Свободи".

Виставка відбулися в навечер'я виставки заслуженого майстра народної творчости України, а зокрема його мистецького живопису, яка розпічнеться в п'ятницю, 3-го травня, і буде тривати до 12-го, а в день відкриття мистець дасть ще і дополудня о год. 7-ій вечора на теми, які коротко порушив у часі відвідин в редакції „Свободи".

Виставка буде у мистецькій галерії „Маяна", 136 Друга авеню в Ню Йорку, і тому спершу питаємо нашу мисткиню С. Ґеруляк, як сталося, що ці приміщення прибрали таку назву та чи це далі домівка Літературно-Мистецького Клюбу. Довідуємося, що так воно справді є та що група зацікавлених якимись хоча скромними проявами культурного українського життя на долині міста Ню Йорку постановила відновити діяльність саме у галерії, ім'я якої підшукала душа клюбу, а рівночасно голова ОМУА С. Ґеруляк, користуючись творчістю Ю. Федьковича. Не потребуємо питати про оживлення діяльности, бо саме перед кількома днями ми були в привітливих тепер приміщеннях галерії на літературному вечорі Юрія Тарнавського, а ось тут вже за кілька днів розпочинається така цікава мистецька виставка живопису роботи А. Пікуша.

— Знаєте, ми зумисне вибрали дату на неї з початком травня, щоб дати можливість публіці оглянути щось ясне, соняшне і радість після тих усіх сумних і темних відзначувань трагічної річниці вибуху в Чорнобилі.

— Це добре, а особливо добре, що на відкритті виставки будемо мати поміж собою мистця та послухаємо його історії відносно Петриківки та живописів, які там постають.

— Я міг би розповідати вам про це дуже багато, а ось маєте тут на письмі коротко зібрані інформації про петриківський розпис та як він тепер відродився пера двох мистецтвознавців, Лідії Яценко та Віктора Соловйова.

— Про це будете напевно говорити при відкритті виставки, а тепер скажіть дещо про себе, про ваші пляни та про творчість.

— Я, бачите, уродженець Петриківки, Дніпропетровської області. Там закінчив дитячу художню школу, а відтак в Дніпропетровському державне художнє училище. Зна-

(Закінчення на стор. 3)

В АМЕРИЦІ

ЦІНИ ЗБІЖЖЯ І КУКУРУДЗИ цього місяця зросли до досі небачених висот з уваги на погану погоду, швидке зменшення існуючих запасів і велике запотребування в країні та закордоном. Хоча ще завчасно передбачувати які це буде мати наслідки для покупців і економісти взагалі, то це не перешкодило декому вже ширити поголоски про можливу інфляцію. Секретар Департаменту сільського господарства Ден Глікмен їду-чи на перевірку згаданих явищ, порадив всім зацікавленим передчасно не ширити паніки.

ЗВАЖИВШИ КІЛЬКІСТЬ нарікань від громадськості, а також і судові оскарження, друге з черги найбільше автомобільне виробництво Форд у ЗСА, зарядило відклик понад 8.7 млн. авт і легких вантажників випущених у роках 1988 до 1992 включно і навіть деякі із початку 1993. Причиною цього відклику є неправильно зроблені вмикачі у запальниках згаданих автомашин, які спричинюють вогонь, навіть після того як виключено мотор в авті.

БЕРУЧИ ДО УВАГИ великі скорочення державних фондів для поодиноких стейтів, губернатор стейту Висконсин Томмі Томсон у четвер, 25-го квітня, підписав законопроєкт, щоб до осени 1997 року зовсім зліквідувати у стейті всякі пільгові програми, а замінити їх програмами праці, опіки для дітей та допомоги приватним підприємцям, які затруднюють вбогих. Одначе з уваги на те, що державні фонди будуть ужиті для цієї зміни чи радше переіначення державної допомоги то це рішення мусить бути також підтверджене Урядом у Вашінгтоні.

У СВІТІ

У ТІРАНІ, столиці Албанії, почався суд над п'ятьма чільними представниками недавно поваленого комуністичного режиму — колишнім головою президії Народного віча Годжі Леші і керівниками міністерства внутрішніх справ, членами Верховного суду та генеральної прокуратури. Їх звинувачують у геноциді і злочинах проти людяности, зокрема в особистій причетності до насильної депортації сотень тисяч албанців, переслідувань і вбивств з політичних мотивів. У минулому році в Албанії, яка стала на шлях демократичного розвитку, прийнято закон про кримінальну відповідальність за криваві злочини комунізму. Саме з цим законом теперішній суд і буде узгоджувати вирок для підсудних.

КОМУНІСТИЧНА партія В'єтнаму оприлюднила основи своєї економічної і політичної програми на наступні п'ять років. Документ передбачає посилення державної контролі і створення більш суворої політичної атмосфери. Особливо підкреслюється „провідну роль" партії і категорично відкидається ідею про можливу багатопартійність. Комуністи остерігають від „небезпеки мирної еволюції", яку можуть використати „агенти закордонних спецслужб для підірвання авторитету партії". Невдовзі буде відроджено партійні осередки на приватних підприємствах. Четверту частину документу присвячено проблемі „зміцнення партійної дисципліни серед тих членів партії, які втратили віру у соціялізм". Це свідчить, що Комуністична партія В'єтнаму, всупереч оптимістичним заявам її лідерів, не уникла глибокого розколу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Переінакшений Клінтон

Коли молода людина зі закінченням студій отримує звання такого чи іншого фахівця та пробує влаштуватися на працю, то дуже часто зустрічається з питанням, чи має будь-який досвід. Виявляється, що досвід часами буває набагато вірнішим мірилом, як диплом чи інші наукові ступені, коли потрібно відповідної особистости на дане становище. Досвід людини є тим критерієм, що його вона здобуває життєвою практикою, але щоб його набути, треба бути нараженим на всі, радісні та сумні, життєві переживання.

Одначе коли людина кандидує на високе становище, а в цьому випадку на президента такої світової потуги як ЗСА, то здавалося б, що вона повинна відповідати всім вимогам, включно з досвідом. Так виборці сприйняли в 1992 році молодого та енергійного Билла Клінтона, якого обрали Президентом. Одначе дуже швидко прийшло розчарування бо новообраний Президент виявився хоч і добрим оратором, але зовсім поганим політиком і ніяк не міг набрати розгону до виконання своїх президентських обов'язків. Не великою допомогою виявились у цій складній політичній Вашінгтонській ситуації також його нові дорадники, які швидко побачили, що сам запал і молодечий ентузіязм не вистачають. Крім того, республіканці, здобувши перемогу в Конгресі, дозволяли собі на те, як це попередньо робили демократи Джорджеві Бушеві, щоб на президентському шляху траплялися політичні колоди.

Перша невдача в такій важливій спробі, як переорганізування медичного забезпечення, з думкою про лікарське забезпечення для кожного громадянина країни, була, мабуть, завеликим потрясенням і забрало довшого часу, щоб новообраний Президент знайшов свою рівновагу та взявся до праці. Тим часом Президент ніяк не міг прийняти будь-якого конкретного рішення, а коли вкінці прийняв, то тільки на те, щоб до кількох годин чи днів це рішення змінити, зокрема коли йшлося про закордонну політику. Навіть у справах внутрішньої політики йому приходилось важкувато, ніяк не міг знайти отої злетної точки, щоб набрати потрібного розгону у політичному коловороті Вашінгтону. Одначе зі зміною політичного краєвиду — вибору більшости республіканців до Конгресу та їхньої голосної програми „Контракт з Америкою", Президент почав накреслювати свій особистий політичний шлях і прямувати по ньому до своєї обраної мети — переобрання на ще одну каденцію.

Якщо б виборцям прийшлось порівнювати отого новообраного у 1992 році президента Билла Клінтона з сьогоднішнім Президентом, то без будь-якої затримки можна побачити, що це майже дві зовсім інакші особистості. Не видно вже отої нерішучости чи політичної розгубленности, є натомість зрівноважена та рішуча особистість, яка готова відповідати за свої рішення і вчинки. Президент могутньої країни, котрий більше не вагається робити важливі рішення внутрішньої чи закордонної політики, до вподоби це комусь чи ні. Президент, який не завагався стати на чолі світового співробітництва у таких заходах як замирення у Боснії, підтримка Ізраїля у боротьбі з терроризмом чи евакуація американських і закордонних громадян з Лібії. Крім того, він також не побоявся реагувати на деякі справи внутрішньої політики — виділення фондів для забезпечення південного кордону країни проти нелегальних імігрантів, боротьби з Крайовою рушничною асоціяцією чи підвищення годинної ставки мінімального заробітку, а коли не вдається дійти до компромісу, то накладає рішуче своє президентське вето.

Ця новоздобута рішучість і самопевність викликали, як в дома так і закордоном певного роду досі для нього не бачену повагу. Залишається все ж таки ота звичайнісінька людська цікавість — чи оте переінакшення є вислідом здобутого досвіду, чи просто політичним загравванням перед виборцями?

...Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи"разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Микола Світуха

КОМУ З ЦЬОГО КОРИСТЬ?

Мабуть, читачів, навіть пасивних до питання суверенности України, зацікавить провокаційний заголовок довгої редакційної статті, надрукованої в лондонському журналі „Soviet Analyst" за лютий-березень ц. р.: „Як фальшива незалежність України просуває колективну безпеку". Поки розглянемо, що саме мав на меті головний редактор журналу Кристофер Сторі, головна увага якого спрямована на стратегічні питання міжнародної безпеки, слід зауважити, що в журналі часто використовуються більше чи менше вірогідні джерела розвідки. Треба все ж признати, що видавець журналу „Ворлд Ріпортс Лтд." виступає як приватна установа, без будь-яких політичних пов'язань, а також, що, попри всі його, на наш погляд, часто дивні і скрайні погляди, редактор послідовно займає явно протикомуністичні позиції.

Пошуки гарантії безпеки

Стаття нав'язує до вже давніше з'ясованих позицій редакції про те, що, визначені ще Леніном стратегічні цілі світової комуністичної революції залишилися в силі, незважаючи на крах Совєтського Союзу. Головна теза статті основана на переконанні автора, що найважнішим завданням створеної в Кремлі концепції колективної системи безпеки є невтралізувати військову силу Заходу шляхом створення нібито незалежної, але справді Москвою контрольованої України. Її політикам було ніби доручено приготовити ґрунт для майбутньої домінації шляхом пошуків гарантій безпеки для України. Автор не раз висловлює побоювання, що довірливі американські політики можуть стати жертвою маневрів Москви, завданням якої, за його словами, є „колективізувати і невтралізувати мілітарні сили Заходу" і підкорити їх планам і цілям Москви.

Для скріплення своєї тези автор насамперед посилається на статтю Сергея Рогова, директора Інституту ЗСА і Канади Російської Академії Наук, яка була опублікована в журналі „Інтернешенел Аффеірс" (ч. 7, 1995). Рогов пише про те, що „...всеобіймаюча система безпеки була вже довго обговорювана в нашій країні як найвища ціль нашої зовнішньої і оборонної політики". Це твердження, на погляд автора статті, „...є, без сумніву, найважнішим відкриттям і підтвердженням совєтських стратегічних намірів, яке мало місце від фальшивого кінця (Совєтського Союзу — М. С.) 1991 року".

Автор переконаний, що для здійснення цього совєтського стратегічного пляну Україні було призначено відігравати головну ролю. Він твердить, що незалежність України, проголошена 1991 року, „...є фальшивою, є лише для цілей міжнародної публічної опінії і основана на преценденті облудної ленінської Далекосхідньої Республіки". Такі ж „облудні" схеми стосуються й інших республік, при чому репресивні операції проти їх населення, які є керовані або й здійснювані Росією (наприклад, у Грузії, Таджикістані, Азербайджані), представляють західним дипломатам і засобам масової інформації як внутрішню справу незалежних держав. Одночасно автор уважає, що наданням членства в міжнародних організаціях (Світовий Банк, ООН тощо) кожній республіці, значно посилено просовєтські впливи в світі. Захід не бачить, твердить автор, що „...його зростаюче зобов'язання забезпечити свободу і незалежність України є старанно приготованою пасткою...". Про це, наприклад, мала б свідчити недавня оцінка відомої резолюції Думи РФ про уневажнення акту розв'язання СССР. Резолюція викликала негайну реакцію Воррена Кристофера, який, перебуваючи тоді в Києві, назвав цей акт „безвідповідальним" і „турбуючим для нас і для України".

ЗСА і незалежність України

Недвозначну критику автора статті зустріла також заява Кристофера про те, що свобода і незалежність України є „життєвим інтересом безпеки ЗСА". На його думку, це зобов'язання є основане на „фікційній загрозі" з боку Росії насильно „воз'єднати" Україну. В його опінії, за совєтським стратегічним пляном, „доброволька" реінтеграція України в союзні структури має бути здійснена щойно тоді, коли Росія переконається, що всі можливі користі з теперішньої ситуації вичерпано.

Критику цих недавніх заяв Воррена Кристофера автор статті намагається доповнити цитатами із статті Анатолія Зленка, опублікованої ще в січні 1994 року, коли він був міністром закордонних справ України. Зленко тоді з'ясував, що однією з головних цілей української дипломатії є інтеграція в европейські структури і створення зони колективної безпеки, а відношення з Росією назвав „спеціяльним партнерством". У статті коментується це так: „...як видно, Україна є співавтором фальшу. Немає загрози від Росії, з якою („колишні") українські комуністи співпрацюють для таємного здійснення московських цілей колективної безпеки. А якщо немає загрози, то немає і потреби гарантій безпеки від Заходу..."

Переконання автора про „тимчасову і переходову" незалежність України пов'язане з ім'ям Євгенія Прімакова, донедавна шефа закордонної розвідки РФ, який в січні був призначений міністром закордонних справ. Народжений в Києві 1929 року, Прімаков перейшов партійний вишкіл в редакції „Правди", а пізніше в московському Інституті світової економіки, який уважали „академічним відділом" КҐБ для вишколювання совєтських дипломатів. Як знавець Близького Сходу, він відігравав провідну ролю в політиці СССР супроти Іраку й Ірану, а також у закріпленні впливів Росії в закавказьких республіках. На верхи партійної структури він послідовно вибивався за часів Горбачова, коли його вибрали головою Верховної Ради СССР, членом ЦК компартії і кандидатом у члени Політбюра. Прімакова характеризується в статті як професійного совєтського стратега, добре вишколеного в тактиці „дволичної" дипломатії.

Тенденційність статті

Другою особою з ключевим впливом на статус України автор статті називає Миколу Голушка, колись відповідального в українському КҐБ за боротьбу з українським націоналізмом, пізніше шефа міністерства державної безпеки РФ, якого Єльцин призначив директором російської служби контрозвідки, хоч його служба там тривала доволі коротко. Все ж, крім загальних закидів про їх пов'язання з структурами КҐБ, що ніхто не заперечує, автор статті в „Soviet Analyst" не подав ніяких інформацій про ролю тих чи інших осіб у сугерованій ним таємній змові. Можна висувати багато фактів і аргументів, які доказували б безпідставність поглядів і тенденційність його інтерпретацій. В загальному витворюється враження, що автор був більш зацікавлений в тому, щоб кидати сумніви на різні події і особи, в тому числі і на Президента Кучму, і на американських дипломатів, як у логічному з'ясуванні суті своїх поглядів.

Хоч своїми необґрунтованими тезами автор статті в дійсності нічого не доказує, він все ж підриває довір'я мало поінформованих читачів до дипломатичних ініціятив і заяв представників України, осуджуючи такі заяви як фальшиві або подаючи наскрізь невірні чи тенденційні інтерпретації. Поширювання такої систематичної дезінформації не повинно залишатися поза увагою дипломатичних представників України, навіть якщо вони не в силі цьому запобігти. Навіть якщо замало ще відомо про людей, відповідальних за це видання, яке розходиться широко по урядових інституціях, університетах тощо, то відповідь на питання „кому з цього користь?" є самозрозумілою.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Ще про „Анну Ярославну"

У „Свободі" з 16-го січня ц. р. під рубрикою „На мистецькі теми" появилася стаття Раїси Руденко „Повернення Анни Ярославни". Саме місяць перед тим, 16-17-го грудня 1995 року, відбулася в Києві прем'єра опери Антона Рудницького на лібретто Леоніда Полтави „Анна Ярославна — королева Франції".

Авторка розгорнула широке історичне тло з часів Ярослава Мудрого, який поодружував членів своєї родини, а відтак і своїх дітей, з представниками найвпливовіших дворів Европи і сам одружився із скандинавською принцесою Інгегердою. Його наймолодша донька Анна вийшла заміж за французького короля Генріха I, стала його помічницею, а після його смерти по 11 роках — королевою Франції. Згодом вона вийшла вдруге заміж за родича покійного короля, графа Рауля де Крепі. Була мудрою правителькою, але знову по 11 роках повдовіла і тоді відійшла від державного життя і замешкала в маєтку королівської династії в Сенлісі. Брала лише репрезентативну участь у придворних урочистостях.

Опера мала великий успіх в Києві, над нею працювали український і французький режисери, вона буде йти також у Франції та в інших країнах.

Стаття Раїси Руденко цікава, головно її історичним оформленням. В закінченні, однак, є деякі недокладності, які я бажаю справити. Авторка пише, що опера була поставлена в Карнеґі Голл в Ню Йорку в 1969 році і була присвячена 75-річчю Українського Народного Союзу і що тоді її поставив творчий колектив української діяспори під керівництвом О. Герасимовича, танцювали юні вихованці хореографічної школи Роми Прийми-Богачевської та співав філядельфійський хор „Кобзар". Цю оперу не ставив творчий колектив української діяспори (такого не було) під керівництвом О. Герасимовича, тільки її ставив хор „Кобзар" з кількома діяспорними солістами. Хористи пошили костюми і виступали в опері. Були поділені на дві частини: на хор український і французький. Також нашим диригентом ніколи не був О. Герасимович, у нас був член хору Орест Гарасимович. А нашим музичним і мистецьким керівником, режисером і диригентом був геніяльний Антін Рудницький. Сама як член хору, все добре пам'ятаю.

Прем'єра опери в Америці 1969 року в Карнеґі Голл в Ню Йорку, а наступного дня, 25-го травня, була повторена у Філядельфії в Тавн Голл. Ми виступали з оперою „Анна Ярославна" в більших містах Північної Америки і Канади.

Раїса Руденко згадує колишню оперну співачку Марію Сокіл-Рудницьку і її синів, які приїхали до Києва на оперу і були помічними в її влаштуванні. Старший Роман, славний піяніст, що постійно концертує в різних країнах, молодший — не Даріян, віоліст, тільки Дорін, челіст.

Ірина Райнер
Філядельфія, Па.

Мистецьке життя Києва

В нас у цьому році була така сніжна зима, якої в Києві не пам'ятаємо 30 років. Тільки останні дні (початок квітня) трохи пригріло сонце і залишки снігу в дворах тануть. В багатьох містах України великі повені.

В Києві, незважаючи на велику матеріяльну скруту, особливо серед творчої та наукової інтелігенції, вирує не тільки світське життя, а що особливо дивне для іноземців, — культурне. Мій знайомий, торговельний аташе американської амбасади, не встигає на всі імпрези. У них, у Вашінгтоні, мабуть, було їх значно менше. А в Києві в театрах цікаві прем'єри, концерти симфонічної та хорової музики, фестивалі (якраз проходить „Весняне березілля" і „Прем'єра сезону" — музичний фестиваль гумору), виставки, суспільно-політичні імпрези.

9-го березня в Національній Опері на урядовому рівні відбувся Шевченківський концерт. Центральною точкою була поема „Сон", яку читав нам знаменитий артист А. Паламаренко в супроводі Національної Симфонічної Оркестри під батутою диригента Івана Гамкала. З музики до фільму „Тарас Шевченко" та інших творів Бориса Лятошинського диригент скомпонував сюїту, яка майже зримо ілюструвала різні епізоди поеми. Враження було дуже сильне, емоційне й дуже політично актуальне.

На днях в опері проф. Гамкало керував великим концертом, присвяченим 100-річчю знаменитого баса Івана Паторжинського.

В будинку Центральної Ради відбувся вечір пам'яті Патріярха Йосифа Сліпого, а потім було започатковане святкування 400-річчя Берестейської унії, на якому виступали Владики з Коломиї і Дрогобича, папський нунцій Антоніо Франко, хори з Києва та Львова. А в неділю на Аскольдовій могилі Владики з десятьма священиками правили Архиєрейську Службу Божу, співав хор зі Львова.

На вечорі, присвяченому гетьманові Іванові Мазепі, диригент Гамкало говорив про образ гетьмана в музичному мистецтві. А 8-го квітня приїздив режисер з Франції і 12-го квітня поставлено „Анну Ярославну" Антона Рудницького. Також 8-го квітня на сцені Національної Драми ім. Івана Франка виступала Галина Колесник з Торонто. Ми з камерною оркестрою акомпанювали. В грудні минулого року ми записали з нею компакт-диск старовинних романсів. В Києві ми зробили запис, а в Канаді вона буде продукувати диски.

Незважаючи на зайняття в театрі, фільгармонії, Інституті Культури та різними громадськими справами, багато часу треба присвятити енциклопедії „Мистецтво України". Вже перші букви віддано до друку, тепер робимо вже другу перевірку букв „Н" і „О". Маємо надію, що в середині року вийде. Інститут мистецтвознавства Академії Наук замовив на перші п'ять букв аж 50 статтей про тих діячів, про яких вони не мають інформацій, для Музичної Енциклопедії, яку вони з допомогою Мар'яна Коця збираються видавати. Проф. Гамкало вже написав, залишається ще переписати на чисто, але часу вільного нема багато й рука, з якою недавно мав випадок, скоро втомлюється.

Подала Л. Ц.

Григор Кузьма

ЧОРНОБИЛЬСЬКА КАТАСТРОФА

(Хронологія розвитку катастрофи)

I

Четвертий енергобльок ЧАЕС почав працювати в жовтні 1983 року. Зупинку реактора заплановано на 25-те квітня 1986 року, після трирічної праці. На цей час в активній зоні реактора накопичилося 1,500 МКи радіоактивних продуктів. Катастрофа сталася при кінці робочої кампанії активної зони реактора, коли накопичення радіоактивних продуктів є максимальним. Під час зупинки реактора мали провести експериментальне дослідження реактора за програмою, затвердженою головним інженером ЧАЕС Н. Фоминов.

25 квітня 1986 року, о 1-ій годині, приступлено до зниження теплової потужности реактора.

1 год. 05 хв. по полудні при тепловій потужності 1,600 МВт виключено турбогенератор ч. 7, а електропостачання проведено на турбогенератор ч. 8.

2 год. 00 хв. Виключено систему аварійного охолодження реактора. Реактор продовжував працю без неї.

2 год. 00 хв. На вимогу диспетчера Київенерго затримано вивід з праці реактора. Щойно об 11 год. 10 хв. одержано дозвіл на зупинку реактора. Почалося зниження теплової потужности реактора до 1000—700 МВт. Затримати дальше падіння операторові не вдалось, так що потужність реактора впала нижче 30 МВт.

26 квітня 1996 року.

1 год. 00 хв. ночі. Стабілізовано потужність реактора на рівні 200 МВт.

1 год. 07 хв. До шести працюючих циркуляційних помп долучено ще дві для надійного охолодження активної зони реактора.

1 год. 20 хв. Стержні автоматичного регулювання реактора піднесено на верхні кінцівки, бо тільки так можна було втримати потужність реактора на рівні 200 МВт.

1 год. 22 хв. 30 секунд. З'ясовано, що в активній зоні реактора було в два рази менше стержнів, ніж вимагалося. Реактор треба було негайно зупинити.

Незважаючи на небезпечну ситуацію, в якій опинився реактор, заходи щодо проведення експерименту з турбогенератором продовжувалися. О 1-ій год. 23 хв. 4 сек. припинено постачання пари до турбогенератора ч. 8. У висліді вода закипіла в технологічних каналах реактора, тиск пари зріс, паромісткість пари у воді зросла, реактивність у реакторі збільшилася, спричинивши ріст потужности реактора, що могло довести до вибуху.

О 1-ій год. 23 хв. 40 сек. начальник зміни наказав опустити всі регулюючі стержні-поглинувачі вниз, в активну зону реактора, щоб понизити реактивність і зменшити потужність реактора.

Стержні почали рух вниз, однак застрягли і зупинилися. Спроби опустити їх ручно були безуспішні, коли застрягли на 2 метрах замість дійти до глибини 7 метрів.

О 1-ій год. 23 хв. 58 сек. концентрація водню в гримучій суміші пари досягла вибухового стану. Стався вибух, що пошкодив реактор. Пекельна суміш пари, ядерного палива і загорілого графіту довели до викиду колосальних кількостей радіоактивних матеріялів, спричинили пожежі.

Температура ядерного палива в перших секундах вибуху перевищила 3,100°С (5, 612°Ф). Ядерне паливо, металеві структури та залізобетонні маси перетопилися у радіоактивну ляву, що вміщує коло 135 тонн палива. Першими прийняли на себе удар ядерної стихії безпосередньо працюючі четвертого енергоблоку його оператори. Персонал станції в цілковитій темноті вилучив електропостачання, інакше протипожежники були б електрифіковані.

В результаті вибуху в реакторі і викиду гарячих фрагментів активної зони виникли пожежі в машиновому залі, на даху, в електричних кабелях. Вогонь загрожував перекинутися на сусідній третій енергоблок. Протипожежники з Прип'яті та Чорнобиля виявили героїчні зусилля, щоб погасити вогонь, що міг довести до катастрофічного збільшення трагедії. Всі вони не мали відповідної одежі і зазнали високих доз ядерного опромінення.

Зруйнована активна зона реактора представляла потентійну небезпеку формування критичної маси та виникнення безконтрольної ядерної реакції і атомного вибуху. Ядерні фізики, а особливо військові ядерні фізики, були свідомі того, що сталося. Крім того, зруйнований реактор спричинив викид величезної кількости радіоактивности в навколишнє середовище.

(Закінчення буде)

УВАГА!

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в Ню Йорку

запрошує українську громаду

на

ТЕАТРАЛЬНУ ЗУСТРІЧ

Участь беруть:

ЛАРИСА КАДИРОВА
народна артистка України, лавреат премії ім. Марії Заньковецької, артистка Національного Драматичного Театру ім. І. Франка у Києві.

СЕРГІЙ ДЖИГУРДА
актор театру, кіно і бард.

ОЛЕКСІЙ КУЖЕЛЬНИЙ
заслужений артист України, художній керівник театру „Сузір'я" у Києві.

Зустріч відбудеться:

у четвер, 2-го травня 1996 р. Початок 7-ма год. веч.

Заля НТШ
63 Четверта авеню в Ню Йорку

3-ій Відділ ООЛ в Пассейку, Н. Дж.

запрошує всіх

на

ВЕСНЯНУ ЗАБАВУ

в суботу 11-го травня 1996 р. год. 9:00 веч.

в

УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ

240 Hope Avenue
Passaic, New Jersey

До танців гратиме знаменита оркестра

„НОВЕ ПОКОЛІННЯ"

з Торонто, Канада

Запрошуємо!

УПРАВА ВІДДІЛУ ОУА „САМОПОМІЧ" в Ню Йорку

— повідомляє —

своїх членів, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ

— відбудуться —

в суботу 11-го травня 1996 р. о год. 2:30 по пол.
в домівці Товариства в Ню Йорку, Н.Й.
при 98 Друга Авеню

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

- Відкриття зборів;
- Відчитання і прийняття протоколу останніх Зборів
- Звіти членів Управи, Контрольної Комісії і Товариського Суду;
- Запити, дискусія і уділення абсолюторії;
- Вибір нових керівних органів Відділу;
- Плян праці і закриття. Перекуска.

Наталка Дума — голова
мгр Любомир Гуменюк — секретар

Що таке...

(Закінчення зі стор. 1)

чить, від дитинства жив під враженням сили народних розписів, які плекали в Петриківці. А після примусової служби у війську таки повернувся знову до свого родинного села, власними руками побудував собі хату, заложив родину, разом з дружиною навчаю в дитячій художній школі, але перш усього малюю живописи і виставляю. В 1991 році зорганізував творче об'єднання „Петриківка", але вже раніше боровся за відродження справжніх народних традицій, які за часів комуністичного панування були зовсім здеформовані. Бачите, Петриківка — це справді унікальне село козацького краю. Воно є центром кольориту, тут запрограмований код сонячного світла. Чи знаєте, що на кожне свято жінки там вмивають хату і роблять нові розписи на стінах, на печах, живопис відновляється циклічно...

Тут наші гості продовжують вже спільно глибоку дискусію на тему символіки народного мистецтва та її першенства перед естетикою, про потребу відновити глибину нашої історії мистецтва і зрозуміти завдання живопису.

А. Пікуш розкладає перед нами ряд своїх живописних картин і дозволяє насолоджуватися кольоритом та якістю, що б'є прямо від кожної картини. Пояснює, що його техніка в першу чергу темпера. Але не в техніці суть, а в тому, що мистець як стверджує сам, після всього, що довелося пережити, заховав радість, любов до життя і переконання, що головний сенс життя — це можливість творити.

Когутик — один з улюблених мотивів живопису А. Пікуша.

Як звичайно, треба ще поставити стереотипні питання, як усім гостям з України, як і коли приїхав, де вже побував та, де були його виставки.

— Я в ЗСА вперше і вже вспів виставляти свої живописи у Філядельфії і Рочестері. Але з Петриківки виїхав перед п'яти місяцями та перебував довше в Канаді, де у мене на студіях в Монтреалі — дочка. З Канадою у мене вже довший зв'язок і я виставляв у Вінніпеґу та Торонто два роки тому, а тепер виставляв та доповідав у Монтреалі. Тепер остання моя зупинка перед поворотом до Петриківки і для заробітку розмальовую нутро Православної Кредитівки в Ню Йорку, — розповідає радо А. Пікуш.

— Скільки індувідуальних виставок за вами?

— Їх вже багато як в Україні, так і в європейських та заморських країнах. Мої твори входять також до колекцій Дніпропетровського, Харкова, Запоріжжя, Миколаєва, Канева, Полтави, Києва, Львова, Переяслав- Хмельницького. Як бачите, я не дармую. Але все це завдячую вивченні розпису у свому рідному селі, від тамошніх славних народних мисткинь, які я мав щастя доторкнутися живими, а це Оришку Пилипенко, Надію Білокінь і Тетяну Пата. А втім у Петриківці майстрів живопису і тепер досить, приблизно 30, що працюють в цьому напрямі. На жаль, важкі матеріяльні умовини забивають творчість. А все ж моя мета як відродити їх живопис, дати зрозуміння, що він означає і яке його завдання.

Наші гості дальше продовжують свої міркування на тему відродження і значення живопису і про завдання в тому Петриківки — двоє ентузіязтів якогось виїмкового, інтимного відношення до нашого народного мистецтва, його філософії, і потребу відновити його глибину. Чи зуміють вони пробудити заколихану сном байдужости нашу громаду до їхнього ентузіязму?

Виступом...

(Закінчення зі стор. 1)

ніколи не підходили так близько до вирішення цієї проблеми, як на зустрічі 'великої сімки' в Москві". Далі Л. Кучма пояснив, що закриття ЧАЕС залежатиме від виконання Заходом московських обіцянок щодо фінансування альтернативних джерел енергії, які так необхідні, для закриття ЧАЕС. Адже покищо, зазначив Л. Кучма, обіцяні суми хочуть лише на Заході та й то „тільки на папері". Він наголосив, що Україна просить не подачок, а кредитів, які допоможуть закрити Чорнобильську станцію.

На запитання щодо смертної кари в Україні, Президент пообіцяв, що її буде скасовано, але детально на цьому питанні не зупинявся. Справа в тому, що при вступі в Раду Европи від України вимагалося заборони на смертну кару і українська сторона погодилася, хоча народ ще не готовий до цього через величезне число важких злочинців. Тим часом члени ПАРЕ дістали інформацію про те, що в Україні винесено кілька смертних вироків уже після вступу до Ради Европи. Але вироки не виконано і їх ще можна змінити.

На заключний пресовий конференції член ПАРЕ Міґель Мартінез сказав, що відповіді Л. Кучми були переконливими і члени ПАРЕ залишилися задоволені.

ЛАТВІЙСЬКИЙ УРЯД подав на розгляд парляменту новий законопроєкт про обов'язкову службу в армії. Документ викликав протести по всій країні, оскільки призову на дійсну службу підлягають і випускники інститутів та університетів. У заяві Латвійського студентського об'єднання з цього приводу підкреслюється, що випускників вищих навчальних закладів не слід брати до війська, бо цим здійснюється дискримінація щодо них. Річ у тому, що у латвійських збройних силах служать лише латвійські громадяни. Неґромадяни дійсної служби не проходять, отже, опиняються у привілейованому становищі як при вступі до університету, так і після його закінчення. Держава не запевняє випускників працею, вони мусять самі шукати її. У той час, як юнаки-громадяни, закінчивши інститут чи університет, відразу потрапляють до війська, випускники-неґромадяни спокійно шукають праці.

Відбулася...

(Закінчення зі стор. 1)

Президент Б. Клінтон висловив думку, що завдяки так званій „човниковій" дипломатії державного секретаря ЗСА Воррена Кристофера „сторони близько підійшли до підписання угоди про припинення вогню".

Б. Клінтон пообіцяв через Червоний Хрест надати південним ливанцям гуманітарну допомогу в сумі 1 млн. дол. Крім того, американський Департамент оборони зі своїх запасів виділить для Ливану ліки і медичне устаткування.

XXI семінар хорових диригентів

XXI семінар хорових диригентів, організований Українським Музичним Товариством Алберти, відбудеться в Едмонтоні від 9-18 серпня 1996 року в приміщенні Інституту Св. Івана. Минулого року ми відзначили спеціяльною програмою 20 років діяльности тих семінарів. Наша преса, яка завжди дуже позитивно відноситься до праці семінарів, помістила мою обширну статтю в якій я подала статистичні інформації минулих семінарів, теми порушені під час навчання (41 тема), кількість творів і композиторів над якими працювали семінаристи 1197 творів 59 композиторів), як і число учасників семінарів (205). Зі згаданої статистики бачимо яку велику користь приносять ці семінари для нашої громади, адже учасники семінарів це диригенти, які репрезентують громадські та церковні хори нашої громади. Таке багатство творів пройдених підчас семінарів, збагатило неодин репертуар хорів а тим самим концертових програм. Десякі з них, як друга частина концерту-кантати до 1000 ліття Хрищення України Юрія Фіяли, друга частина духовного диптиху „Боже спаси" Володимира Губи, „Володимир Креститель" Валерія Кікти, „Вмирала річка" Віктора Мужчіля, друга частина опери-ораторію „Згадайте, братія моя" слова Т. Шевченка музика Віталія Губаренка, фінал другої дії опери „Опришки" П. Петрова-Омельчука були прем'єрами — вперше виконаними підчас кінцевих концертів п. н. „Вечір дириґентів".

Позитивний вплив семінарів бачимо теж у тому, що деякі учасники тих семінарів замовили у сучасних композиторів нові твори. Вислідом того появилися дві Літургії композиторів Юрія Фіяли та Валерія Кікти, які були створені на замовлення Єлисавети Андерсон, диригентки хору церкви Св. Василія в Едмонтоні. З нагоди відзначення 40-ліття хорової діяльности хору „Дніпро" в Едмонтоні (дириґент Марія Дитиняк) замовлено в композитора Валерія Кікти і поетки Софії Майданської ораторію „Святий Дніпро". Ці твори — це дуже цінний вклад у скарбницю української хорової музики. Я не маю сумніву, що на це вплинула високо мистецька атмосфера наших семінарів, яка у великій мірі була інспірована головним викладачем та відповідальним за програму навчання маєстром Володимиром Колесником.

Цьогорічна програма навчання включатиме: 1. Диригування — індивідуальні і групові заняття, б) дириґент-виконавець (лекційні заняття), 2. Дириґент-інтерпретатор музичного твору, 3. Виконавські засоби фразування, 4. Керування церковним хором — а) побудова Літургії б) Розбір нової Літургії В. Кікти, 5. Робота з дитячим та юнацьким хорами — а) про вікові особливості дитячих голосів, б) вокальне виховання дитячого голосу в) методика роботи з дитячим хором, 6. Українська музика — прослуховування зразків української музики, 7. Хорознавство, 8. Семінарний хор — репетиційна та виконавська робота семінаристів з хором.

Дві теми з вище поданого вирізняються, а саме: праця з дитячими і юнацькими хорами та розбір Літургії В. Кікти. Беззаперечний факт, що праця з дітьми це справа неоціненої вартости. Адже діти і молодь — це наше майбутнє. З усіх мистецтв найбільш органічно зв'язана з життям людини, побіч поезії, є музика — адже орган мови є заразом органом співно-музичним.

Музичному мистецтву є властива велика сила емоційного впливу. Факт, що музика і музикування мали й мають великий вплив на виховання і життя людини і народу здавна визнали філософи, педагоги і провідники народів. Музика з усіх мистецтв найбільш чуттєва і найбільш безпосередньо діє на людський організм і нервову систему. Через пісню, в праці з дитячими й юнацькими хорами, є велика нагода вщепити дитині цінні вартості почуття естетики і краси.

Коли появляється новий твір — це велика подія в культурному житті народу. Літургія В. Кікти це цікавий твір своїм новим музичним підходом до старих усталених форм. Розбір цієї Літургії буде цікавою спробою пізнати нову музичну мову сучасної музики.

XXI-им семінарем починаємо нову декаду нашої праці, починаємо розгладом нової сучасної музики і зверненням уваги на наше майбутнє — дітей і молодь. Українське Музичне Товариство Алберти дякує нашим фундаціям, організаціям за фінансову підтримку, а нашій пресі щире спасибі за кожночасне поміщення наших інформативних статтей про діяльність семінарів.

За інформаціями слід звертатися: Ukrainian Choral Conductors Seminar, 11728-97 Street, Edmonton, Alberta, T5G 1Y2, Canada, tel.: (403) 474-9774.

Марія Дитиняк

У НЮ ЙОРКУ В ҐАЛЕРЇІ відомої фірми Сотбі відбулася минулого тижня триденна ліцитація особистих речей та деяких предметів зі збірки колишньої Першої лейді Джекелин Кеннеді. Ліцитація принесла несподівані приходи, бо купці платили неймовірні суми за предмети найменших вартостей, щоб тільки бути власником. На запити репортерів засобів масової інформації, чи справді ліцитовані речі є такими вартісними, майже всі відповіли, що ні, але кожна із тих речей є частиною історії найбільш популярної та люблєної пари не тільки в ЗСА, але й поза їх кордонами.

У „Свободі" ч. 76, вівторок 23-го квітня 1996 р. в пам'ять о. катехита Миколи Дядя в пожертвах пропущено прізвище ЯРОСЛАВ ТОМОРУК — 50 дол. Перепрошую за недогляд.

Лідія Черник

ПОДЯКА

В 40-ий день відходу у вічність нашої найдорожчої МАМИ, БАБУНІ і ПРАБАБУНІ

СВ. П.

ЄВГЕНІЇ ЮРЧИК

в суботу 4-го травня о год. 8:30 рано буде відправлена заупокійна СЛУЖБА БОЖА

в церкві Чесного Хреста в Асторії, Н.Й.

Просимо в цей день згадати покійну у своїх молитвах.

Висловлюємо щиру подяку о. Гіляріеві Опаску за відправу похоронних обрядів.

Сердечно дякуємо всім, за участь у похоронних відправах, за пожертви на Служби Божі, квіти та датки на доброділні цілі.

В пам'ять покійної зібрано 265 дол. на Фонд Допомоги Жертвам Чорнобиля і 45 дол. на Український Музей.

Дякуємо всім за щирі вислови співчуття.

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями та знайомими, що у 27-го квітня 1996 р. після тяжкої недуги відійшов у вічність наш дорогий МУЖ, БАТЬКО І ДІДО

бл. п.

ВАСИЛЬ ЛОНЕВСЬКИЙ

прожив 76 років.

ПАНАХИДА відбудеться 30-го квітня 1996 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, Юніон, Н. Дж.

ПОХОРОННІ відправи 1-го травня 1996 р. о год. 10-ій ранку в церкві св. Івана Хрестителя, Сенфорд авеню, Нюарк, Н. Дж., а опісля на цвинтар Голливуд, Юніон, Н. Дж.

Залишені в глибокому смутку:
дружина — ЮЛІЯ
сини — МИХАЙЛО і — БОГДАН з родинами
та ближча і дальша родина в ЗСА й Україні.

Вічна йому пам'ять!

Першого березня 1996 р. відійшла у вічність найдорожча ДРУЖИНА

бл. п.

РОМАНА СУШКО-ОВАД

залишивши в смутку:

дочки — ЛІЛІЯНУ
— ХРИСТИНУ і
— ЯРОСЛАВУ
внучок — MARIE CLAIRE
— CAROLINE
— JENNIFFER
зятя — KENNY
та сестру — СВІТЛЯНУ
і дальшу родину в Україні.

Четвертого травня 1996 р. відбудеться остаточне поховання на цвинтарі в Elka Park, N.Y. о год. 11-ій ранку. До Elka Park доїзд з NY Truway exit 20 їхати в сторону Гантеру по дорогах 32, 32A, потім 23A до Tannersville, де на світлі повернути на ліво. Їхати по дорозі ч. 16 на цвинтар в Elka Park.

Про молитви за душу покійної просить родина.

ФЕДЕРАЛЬНА КОМІСІЯ реґулювання енерґетики цього тижня зробила крок, який у майбутньому повинен би заощадити покупцям дещо гроша. Згадана комісія зарядила, щоб електричні підприємства громадського користування відкрили свої лінії високовольтної передачі для інших постачальників енергії. Тому, що це відноситься тільки до гуртового розподілу, то це не ліквідує існуючої монополії, але дає можливість виробництвам купувати дешеву енерґґію від тих, які її виробляють.

Відбулися збори Кредитової Кооперативи СУМА в Йонкерсі

Складає привіт головний управитель Української Православної Федеральної Кредитової Кооперативи з Ню Йорку Андрій Шевченко. За президіяльним столом сидять члени Дирекції і Владика Василь Лостен.

В суботу 16-го березня в Домі Спілки Української Молоді в Йонкерсі відбулися Річні загальні збори Федеральної Кредитової Кооперативи СУМА в Йонкерсі.

Збори відкрив і ними проводив голова дирекції Лев Футала.

Голова привітав Владику Василя Лостена, епарха Стемфорду, адміністратора української католицької церкви св. Архистратига Михаїла о. Мирослава Трояновського, президента ЦУКА інж. Дмитра Григорчука, представників кредитівок, місцевих товариств, організацій і установ та усіх присутніх.

Вставанням з місць вшановано пам'ять 20 померлих у 1995 році членів.

Молитву промовив Владика Василь Лостен і привітав присутніх. Порядок зборів, запропонований дирекцією на внесок Василя Коцура і підтриманий Андрієм Ціховлясом, присутні прийняли.

Протокол з попередніх Загальних зборів відчитав секреатар дирекції Степан Івасютин.

Звідомленням почав голова дирекції Лев Футала, який, між іншим, сказав, що „понад 30 років ми у нашій діяльності черпали наснаги і сили від таких наших кооперативних ідеологів, як сл. п. Юліян Павликовський чи Остап Луцький".

У 1995 році ми працювали згідно з набутим протягом минулих років досвідом.

З огляду на наш ріст, замінили комп'ютерську систему і купили новий комп'ютер. Майно кредитівки збільшилося з 70,076,515 дол. до 75,697,635 дол., себто на 8.02 відсотка. На культурно-освітні цілі ми виплатили 65,117 дол. На кінець грудня 1995 року ми мали 4,375 членів і зросли на 165 членів.

Подякою Владиці, отцеві, президентові ЦУКА, представникам кооператив, організацій, членам дирекції, комісій, працівникам та усьому членству за підтримку, довір'я та ідейність голова закінчив свій звіт.

Наступним звітував скарбник-управитель Ігор Макаренко, який ствердив, що 1995 рік був успішним з точки зросту в активах, ощадностях і приходах. Наша балянсова сума на кінець звітного року виносила 75,697,635 дол. Це був зріст на 8.029 відсотка. Зріст ощадностей у 1995 році становив 3,920.000 дол. або 6.62 відсотка. Чистий дохід за час існування кредитівки і є, властне, запорукою її дальшого зміцнення.

За Кредитову комісію звітував її голова Андрій Горбачевський. Комісія затвердила 251 позичку на загальну суму 7,897,693.90 дол. Від початку існування кредитівки уділено 5,485 позичок на суму 107,876,142.14 дол.

За Контрольну Комісію звітував її голова Іван Оліярчик. Комісія була діяльна протягом цілого року, працювала згідно з приписами статуту та законом федерального Уряду для кредитових кооператив. Кредитова Комісія перевіряла рахунки, різні позички, а також готівки у скарбника без попереднього повідомлення. Представник Контрольної комісії щоразу був присутній на засіданнях дирекції. Крім власної комісії, контролю здійснювали представники федерального Уряду для кредитівок і фірма "Certified Public Accountants, Tierman and Company".

Контрольна комісія запропонувала зборам прийняти звіти до відома.

Привітання склали: інж. Дмитро Григорчук — президент ЦУКА, д-р Богдан Кекіш — від ФК кооперативи „Самопоміч" з Ню Йорку, який був присутній разом із секретарем дирекції інж. Любомиром Зєликом, мґр Ярослав Федун — від ФК кооперативи „Самопоміч", Джерзі Ситі, який приїхав з Петром Наконечним, Орест Цяпка — від ФК кооперативи „Самопоміч" з Нюарку, який прибув разом з д-ром Андрієм Гречаком, Андрій Шевченко — від Української Православної Федеральної Кредитової Кооперативи, прибув з Богданом Лесівим.

Номінаційна Комісія працювала у складі: Володимир Козіцький, Наталія Невмержицька і Ярослав Палилик. У складі дирекції закінчили свою каденцію Богдан Ковалик, Осип Щур і Любомир Щур.

В імені Номінаційної комісії Володимир Козіцький запропонував перевибрати до дирекції Богдана Ковалика і Любомира Щура, а на місце Осипа Щура, який відмовився кандидувати, запропонував Івана Оліярчика.

До Кредитової комісії запропонував перевибрати Ігора Макаренка і Андрія Ціховляса. Інших кандидатів не було, то внесок Номінаційної комісії, підтриманий Михайлом Зваричем, голова подав під голосування. Запрононованих кандидатів вибрано одноголосно.

На закінчення Владика Лостен провів молитву та поблагословив перекуску.

Дирекція на своєму засіданні уконстатувалася: Лев Футала — голова, Володимир Козіцький і Ярослав Кіцюк — заст. голови, Ігор Макаренко — скарбник-управитель, Степан Івасютин — заст. скарбника і секретар, Степан Шульган — мол. реф. членства, Богдан Ковалик — внутрішня контроля, члени: Любомир Щур і Іван Оліярчик.

Кредитова комісія: Андрій Горбачевський — голова, Святослав Н. Коцибала — заступник, Андрій Ціховляс — секретар, члени: Ігор Макаренко і Андрій Бурчак.

Контрольна комісія: Іван Оліярчик — голова, Ярослав Палилик — заступник голови, Павло Заяць — секретар, члени: Богдан Куцина і Юрій Кащак.

Л.Л.

Загальні збори 16-го Відділу УНС у Спрінг Веллі

Товариство „Просвіта" — 16-ий Відділ УНСоюзу відбув свої Річні загальні збори в суботу, 23-го березня, в місцевому Українському Народному Домі. У відсутності голови Відділу, збори відкрив о годині 2-ій по полудні і ними проводив заступник голови Михайло Коваль. Секретарював на зборах д-р Василь Лучків.

За працю Відділу звітували: М. Коваль, д-р В. Лучків — секретар і д-р Дмитро Боднарчук — фінансовий секретар. М. Коваль підкреслив, що хоча наш Відділ знаходиться в місцевості із малим скупченням українців, то все ж таки у 1995 році був першуном Нюйоркської Округи у придбанні нових членів (11). „Де є добра воля, там і є добрі успіхи", сказав М. Коваль. Успіхи Відділу у придбанні нових членів завдячуємо передовсім секретареві Відділу д-рові Василеві Лучкову, сказав у своєму звіті фінансовий секретар Відділу д-р Д. Боднарчук. Він подав присутнім фінансовий звіт і підкреслив, що Відділ не тільки стоїть на добрих фінансових основах, але й розвивається.

В дискусії над звітами брали участь майже всі присутні члени Відділу. Після вичерпної дискусії, питань та задовільних відповідей членів Управи, звіти прийнято одноголосно.

За Контрольну комісію звітував Іван Дарнобід. Він сказав присутнім, що всі діловодства Відділу, а зокрема фінансові, проваджені професійно і подав внесок, підтриманий Петром Гудаком, щоб уділити абсолюторію уступаючій Управі. Внесок прийнято одноголосно. На внесок П. Гудака, підтриманий Йосифом Бреґою, переобрано Управу Відділу на 1996 рік в складі: Віталій Опрісек — голова, Михайло Коваль — заступник голови, д-р В. Лучків — секретар, Оксана Жолобан — заступник секретаря, д-р Д. Боднарчук — фінансовий секретар, Анна Коваль — заступник фінансового секретаря і Марія Лучків — член; Контрольна комісія: Михайло Венґренович — голова, П. Гудак та І. Дарнобід — члени.

В пляні праці на 1996 рік передбачається, між іншими, активну участь Відділу у відзначенні 10-ої річниці чорнобильської нуклеарної катастрофи. Рішено увійти до комітету відзначення цього сумного десятиліття і також виділено певну суму грошей на потреби цього комітету. Також рішено включитися у святкування 5-ої річниці незалежности України. Д-р В. Лучків повідомив, що Відділ запрошено стати членом Координаційного комітету українських організацій повіту Ракленд. Після довшої дискусії присутні рішили, що Відділ стане членом-співосновником цього комітету.

Найбільше уваги присвячено придбанню нових членів. Кожний новий член, це запорука дальшого існування і розвитку УНСоюзу. Тому збори рішили, що в цьому році Відділ придбає 10 нових членів. Це рішення прийнято одноголосно.

Члени нової Управи подякували присутнім за довір'я і заявили, що доложать всіх зусиль, щоб виконати доручення Загальних зборів, а особливо доручення відносно приєднання нових членів.

Після зборів відбулась товариська зустріч із перекускою, яку приготовили членки Відділу.

В. Г. Л.

ПОДІЇ

КОНФЕРЕНЦІЯ В ПАМ'ЯТЬ ПРОФ. Я. РУДНИЦЬКОГО

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук у ЗСА влаштовує конференцію, присвячену пам'яті проф. Ярослава Рудницького. Доповідатимуть д-р Наталія Пазуняк та д-р Володимир Трембіцький. Конференція відбудеться у неділю, 5-го травня, в УВАН, 206 захід 100-та вул. в Ню Йорку. Початок о год. 2-ій після полудня. Телефон для інформацій (212) 222-1866.

СТУДЕНТСЬКА ВИСТАВКА В УМ

Ню Йорк. — Місцевий Український Музей та 113-ий Відділ Союзу Українок Америки влаштовують у музеї студентську мистецьку виставку-II, відкриття якої відбудеться у неділю, 5-го травня, о год. 2-ій після полудня. У виставці братимуть участь Т. Загайкевич, Т. Івасечко, П. Лопата, Ю. Масний, А. Потеряйло, Я. Роніш, М. Савиць-кий, А. Фарміґа та Д. Юрчук. Виставка триватиме до 15-го вересня ц. р. Адреса музею — 203 Друга аве. в Ню Йорку, тел. (212) 228-0110.